
UKRAYNA KRİZİ SONRASI RUSYA VE BATI

25.01.2017

AB Haber (25 Ocak 2017)

NATO birliklerinin Polonya ve Baltık topraklarında kalıcı olarak konuşlandırılması konusunda bir görüş birliği sağlanmasının imkansız olduğu görüldü.

Amerikan düşünce kuruluşu RAND Corporation tarafından hazırlanan bu Rus tehdidi raporu, benzerlerinde de olduğu gibi, Nazi artığı çetelerin ön saflarında yer aldığı AB ve ABD yanlısı ayaklanmayı görmezden gelerek Ukrayna krizini, Kırımın Rusyaya katılması ve ülkenin doğusundaki Batı karşıtlığı ile başlatıyor. Saldıran ve savunan tarafları doğru tespit etmek önemli.

NATO □ Almanya (AB) anlaşmazlığına değinirken NATOnun Rusyaya karşı hamlelerini ortak karar olmadan da yapabileceğinden, Doğu Avrupaya nükleer füzelerin konuşlandırılması ihtimalinden söz eden raporun Rusyaya karşı Avrupanın durumunu askeri açıdan ele aldığı kısmı şu şekilde:

Kırımın ilhakı ve doğu Ukraynada istikrarın bozulması, Rusyanın komşuları arasında ciddi bir endişe ve savunmasızlık hissi yarattı. Rusyaya yakın olmaları ve Rusya ile aralarındaki büyük askeri güç dengesizliği nedenleriyle bu savunmasızlık hissi Baltık ülkelerinde (Estonya, Letonya ve Litvanya) özellikle belirgindir. Rusların son zamanlardaki tutumu Baltık ülkelerinin endişelerini artırmıştır. Vladimir Putinin devlet başkanlığına geri dönüşünden beri sınır, hava sahası ve karasuları ihlallerinin sayısı önemli ölçüde arttı. Rusya, Mart 2015te ülkenin Batı Askeri Bölgesinde 38.000 askerin katıldığı ani bir askeri tatbikat düzenledi. Bu tatbikat Rusyanın Batı, Orta, Doğu ve daha az oranda Güney Askeri Bölgesinden kuvvetlerin dahil olduğu kapsamlı bir askeri tatbikat programının parçasıydı.

Bu raporda, Rusyanın uygulayabileceği dört farklı askeri eylem ve bunların Baltık ülkelerinin güvenliği üzerindeki etkileri inceleniyor:

- (1) Baltık ülkelerinin tamamının veya büyük bölümünün ele geçirilmesine dönük, ani olarak yapılan geniş kapsamlı bir eylem.
- (2) Doğu Ukraynadaki taktiklere benzer şekilde bir ayaklanma kışkırtması.
- (3) Baltık ülkelerindeki Rusça konuşan nüfus üzerinden küçük bölgeler elde etme çabası.
- (4) Rus askeri personeli tarafından Baltık hava sahasına ya da topraklara yapılan sınırlı ve geçici saldırılar.

Rusların askeri kapasitesi bunların her biri için yeterli düzeyde. Moskovanın niyetinin belirsiz olmasına rağmen, Rusyanın Kırım ve doğu Ukraynadaki davranışları, Moskovanın Baltık

devletlerinin egemenliği ve bağımsızlığı için ciddi bir tehdit oluşturacak askeri hareketler yapma olasılığına karşı NATOnun hazırlık yapmasını zorunlu kılıyor. Rusyanın, NATOnun muhtemel tepkisi karşısında nükleer silah kullanma tehdidinde bulunmadan Baltık bölgesini elinde tutabilmesi pek olası değil. Bu bağlamda, Rusyanın Amerikan, Fransız ve İngiliz nükleer saldırıları karşısında olduğu gibi, Avrupa ve ABDnin Rus nükleer saldırılarına karşı savunmasız olduklarını hatırlamak önemli. Bütün bu ülkeler, nükleer bir saldırıya karşı caydırıcı olarak misilleme tehdidine güveniyor.

4-5 Eylül 2014te Gallerdeki NATO zirvesi öncesinde, Polonya ve üye Baltık ülkeleri, Kırımın ilhak edilmesi ve doğu Ukraynada istikrarı bozma çabalarının mevcut güvenlik ortamını radikal bir şekilde değiştirdiğini ve NATOnun tutumunda düzeltmeler yapmayı gerekli hale getirdiğini savundular. NATOnun, muharebe birliklerini, doğu Avrupadaki üye ülkelerin topraklarında kalıcı olarak görevlendirmesi için zorladılar.

Ancak, muharip birliklerin Polonya ve Baltık topraklarında kalıcı olarak konuşlandırılması konusunda zirvede bir görüş birliği sağlanmasının imkansız olduğu görüldü. Bazı üyeler, özellikle Almanya, doğu üyelerinin topraklarında önemli birliklerin kalıcı olarak görevlendirilmesinin Rusya tarafından provokasyon olarak kabul edileceğini savundu. NATO, kalıcı birlikler yerine rotasyona tabi sürekli birliklerin görevlendirilmesine karar verdi.

Bununla birlikte, bölgelerinde kalıcı bir ABD ve/veya NATO üssü kurulması için özellikle Polonya ve Baltık ülkelerinden gelen gittikçe artan bir baskı var. Temmuz 2016daki NATO zirvesinde NATO liderleri, her biri üç Baltık ülkesi ve Polonyada, dört çok uluslu taburun, rotasyona tabi ve sürekli olarak konuşlandırılması ile Güneydođu Avrupada NATO varlığını artırılması üzerinde anlaştılar. Bu karar NATOnun askeri varlığında bir artışı ifade etse de, İttifakın doğu kanadında NATOnun istenen ve elde edilen varlığı arasında bir açının var olmaya devam etmesi muhtemel.

İttifaktaki bu fikir birliğinin devam edip etmeyeceği büyük oranda Rusyanın eylemlerine bağlı. Eğer İttifak, 2015te imzalanan Minsk II sözleşmesini Rusyanın ihlal ettiği düşünür ya da Moskova, bölgede kontrolü altındaki alanı daha da genişletmek için ayrılıkçı girişimlere destek vermek gibi başka hamleler yaparsa, NATOnun, muharip birliklerin bölgedeki üye ülkelerde kalıcı olarak konuşlandırılması fikrini yeniden düşünmesi ve bölgeye daha çok malzeme ve teçhizat gönderilmesi gibi başka önlemlerin de alınması için baskı artabilir. Bu tür hareketler biçimsel olarak, resmi İttifak kararı gerektirmemekle birlikte, olabildiğince geniş bir fikir birliği sağlamak için çaba gösterilecektir.

Avrupa hükümetleri řu anda, taktik nükleer sistemlerinde NATO ve Rusya arasında artan eşitsizlik konusunda pek endişe duyuyor gibi görünmüyorlar. Baltık ülkelerinde ya da başka yerlerde Rusya ile çatışma ihtimali artarsa bu durum değişebilir, Avrupanın önde gelen hükümetleri, 1980lerde olduğu gibi, dengeleyici Amerikan nükleer sistemlerinin konuşlandırılmasını isteyebilirler.

http://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1305.html

tercumeodasi.org

Kaynak/Source: